

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14C/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718206898
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6718206898.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci žalobcov: H. N., N. S., B., XX.XX.XXXX, O. X. P. XXXX, V.C., L. XXX XX I. B. G. H. X. H. S., G.. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. P. XXXX, V., L. XXX XX I. B. G., obidvoch právne zastúpených Advokátska kancelária Borgulová & Péteriová s.r.o., IČO: 46 104 020, so sídlom Farská 4, 949 01 Nitra, proti žalovanej: H. U., G.. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. W. XX/XX, XXX XX L., právne zastúpenej advokátom JUDr. Rudolfom Gunišom, advokátska kancelária so sídlom Kiepká 80, 977 01 Brezno, o zriadenie vecného bremena, takto

rozhodol:

I. Súd z r i a d ť u j e vecné bremeno práva cesty in rem v prospech žalobcov ako vlastníkov stavby - rodinného domu nachádzajúceho sa v k.ú. V., vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na I. Č.. XXX pod súpisným číslom XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu bicyklom a motorovými vozidlami vlastníkov stavby cez pozemok nachádzajúci sa v k.ú. V. vedenom Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXXX pod CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda vo vlastníctve žalovanej v rozsahu vyznačenom dielom č. 1 o výmere 37 m² geometrického plánu č. 31644341-52/2020 zo dňa 02.03.2020 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. G1-103/2020 dňa 04.03.2020 za jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena v celkovej výške 100,27 Eur, ktorú sú povinní žalobcovia spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd konanie v časti o zriadenie vecného bremena práva cesty in rem v prospech žalobcov ako vlastníkov stavby - rodinného domu nachádzajúceho sa v k.ú. V., vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na I. Č.. XXX pod súpisným číslom XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria spočívajúce v práve prechodu pešo a motorovými vozidlami vlastníkov stavby cez pozemok nachádzajúci sa v k.ú. V. vedenom Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na I. Č.. XXXX pod CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda vo vlastníctve žalovanej v rozsahu vyznačenom dielom č. 1 o výmere 37 m² geometrického plánu č. 31644341-82/2015 zo dňa 09.04.2015 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. 127/2015 dňa 15.04.2015 za jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena v celkovej výške 100,27 Eur, ktorú uhradia žalobcovia žalovanej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z a s t a v u j e.

III. Žiadna zo strán n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 28.12.2018, ktorá bola doručená súdu elektronicky dňa 28.12.2018 cez portál ÚPVS, domáhali voči žalovanej zriadenia vecného bremena in rem v prospech nich ako vlastníkov stavby - rodinného domu nachádzajúceho sa v k.ú. V., vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na I. Č.. XXX pod súpisným číslom XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria spočívajúce v práve cesty vlastníkov stavby cez pozemok nachádzajúci sa v k.ú. V. vedenom Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pod CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda vo vlastníctve žalovanej v rozsahu vyznačenom dielom č. 1 o výmere 37 m² geometrického plánu č. 31644341-82/2015 zo dňa 09.04.2015 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. 127/2015 dňa 15.04.2015 za jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena v celkovej výške 100,27 Eur, ktorú uhradia žalovanej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne žiadali priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobu odôvodnili žalobcovia tým, že sú vlastníkami v 1/1-ine v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov stavby, a to rodinného domu súpisné číslo XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a príľahlých pozemkov CKN parc.č. XXXXX o celkovej výmere 2740 m², druh pozemku trvalé trávne porasty, CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 1054 m², druh pozemku trvalé trávne porasty, CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 778 m², druh pozemku orná pôda, CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 330 m², druh pozemku záhrady a CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, ktoré nehnuteľnosti sa nachádzajú v k.ú. V., vedených Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXX. Vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudli na základe kúpnej zmluvy v roku 2013 č. V363/13 a č. V881/13. Ako vlastníci rodinného domu súpisné číslo XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X od nadobudnutia vlastníckeho práva mali prístup k tomuto rodinnému domu a pozemkom príľahlým k tejto stavbe, teda k tomuto rodinnému domu, jedine priamo cez a zo spevnenej plochy slúžiacej ako prístupová cesta, ktorá bola súčasne využívaná ako zastávka autobusov, podľa ich informácií bola vybudovaná pred rokom 1960. O skutočnosti, že autobusová zastávka a spevnená plocha - prístupová cesta hraničiaca s ich pozemkami (osobitne s pozemkom, na ktorom je postavený rodinný dom súpisné číslo XXXX), po ktorej bol od počiatku po desiatky rokov realizovaný prístup k tomuto domu, nie je verejným priestranstvom a že leží na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X vo vlastníctve žalovanej sa dozvedeli až v momente, keď im žalovaná začala rôznymi spôsobmi a materiálmi prekážkami brániť v prechode a v prejazde k ich rodinnému domu. Útoky zo strany žalovanej alebo jej rodinných príslušníkov sa naďalej stupňovali aj po tom, ako rodinný dom súpisné číslo XXXX spolu s pozemkami, ktoré s týmto rodinným domom tvoria funkčný celok oplotili, rešpektujúc vlastnícke hranice a existujúci jediný prístup a napojenie na verejnú komunikáciu. Oplotenie bolo realizované v súlade so stavebným zákonom a so súhlasom žalovanej. Žalovaná je vlastníčkou príľahlého a bezprostredne susediaceho pozemku nachádzajúceho sa v k.ú. V. vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na LV č. XXXX ako CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda. Pôvodní vlastníci rodinného domu súpisné číslo (ďalej len „s.č.“) XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X mali prístup v rovnakom alebo väčšom rozsahu ako je v súčasnej dobe nevyhnutné a pokiaľ je im známe podľa vyjadrení pôvodných obyvateľov okolitých usadlostí, právni predchodcovia žalovanej tento i v súčasnosti existujúci stav založili dohodou s pôvodnými vlastníkami okolitých nehnuteľností dnes patriacim aj do ich vlastníctva a rešpektovali bez výhrad existenciu tejto spevnenej plochy slúžiacej z časti ako zastávka a z časti ako prístupová komunikácia na okolité pozemky. I dnes je predmetná časť pozemku vo vlastníctve žalovanej užívaná viacerými vlastníkami okolitých pozemkov a taktiež slúži dopravcom a obsluhu verejnej komunikácie. Po narušení pokojného stavu, kedy žalovaná ako nová vlastníčka sporného pozemku začala rôznymi spôsobmi brániť v prechode a v prejazde cez svoj pozemok sa obrátili o pomoc na „Mestský úrad Hriňová“, ktorý v tejto súvislosti v zmysle § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a podľa § 46 a nasl. zákona č. 71/1964 Zb. o správnom konaní rozhodnutím č. A/2014/4852 zo dňa 03.11.2014 rozhodol o tom, že žalovanej uložil povinnosť obnoviť predošlý stav, t.j. povinnosť strieť prechod a prejazd nimi cez pozemok CKN parc.č. XXXXX/X, ako aj zdržať sa konania brániaceho im v prechode a prejazde cez pozemok, ktorý predstavuje spevnenú prístupovú cestu k nehnuteľnostiam vlastnícky im patriacim a to až do majetkového vysporiadania prístupovej cesty. Toto rozhodnutie bolo napadnuté odvolaním žalovanej a následne potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 28Sp/9/2015-32 zo dňa 14.04.2015. Na vlastné náklady následne si objednali geometrický plán č. 31644341-82/2015 zo dňa 09.04.2015, ktorý zameriava nevyhnutnú časť pozemku vo vlastníctve žalovanej pre účely zriadenia vecného bremena cez sporný pozemok, ktorý sa nachádza vo vlastníctve

žalovanej za účelom prechodu a prejazdu k ich nehnuteľnostiam. V minulosti mali záujem i o odkúpenie nevyhnutnej časti sporného pozemku, čo žalovaná odmietla. Žalovaná odmietla i zriadenie vecného bremena s odôvodnením, že by jej navrhované vecné bremeno bránilo v užívaní jej pozemku. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná neuviedla prakticky žiadne skutočnosti odôvodňujúce jej nesúhlas riešenia danej situácie, ani nenavrhol žiadne iné riešenie existujúcej situácie, v liste zo dňa 13.06.2018 žalovanej navrhli uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena za jednorazovú náhradu, keď navrhli vychádzať zo sumy 2,71 Eur/m². Na uvedenú ponuku reagovala žalovaná listom zo dňa 25.06.2018 v ktorom uviedla, že zotrúva na svojom pôvodnom vyjadrení a absolútne odmietla tento návrh. Navrhovaná náhrada ponúkaná žalovanej za zriadenie vecného bremena vo výške 2,71 Eur/m² bola podľa ich názoru primeraná vzhľadom na všetky okolnosti, charakter pozemku a doterajší spôsob užívania. V záujme spoľahlivého zistenia všeobecnej hodnoty vecného bremena si zabezpečili aj vypracovanie znaleckého posudku č. 80/2018 zo dňa 05.10.2018 znalkyňou Ing. Annou Bešinovou, Družstevná 2152/22, 960 01 Zvolen, ktorá je ako znalkyňa zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR pre odbor stavebníctvo a odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností a odhad hodnoty stavebných prác, evidenčné číslo znalca 914094, ktorým preukazujú primeranosť nimi navrhovanej náhrady za zriadenie vecného bremena. Všeobecná hodnota navrhovaného vecného bremena bola zistená týmto znaleckým posudkom vo výške 1,84 Eur/m². Vzhľadom na uvedené zohľadňujúc skutočnosť, že žiadna iná prístupová cesta k ich rodinnému domu neexistuje okrem existujúceho prístupu a napojenia na hlavnú cestu okrajom pozemku CKN parc.č. XXXXX/X vo vlastníctve žalovanej, ktorá odmieta akékoľvek riešenie, sú nútení podať žalobu o zriadenie vecného bremena k nevyhnutnej časti sporného pozemku, keď nemajú prístup k svojmu rodinnému domu, nie sú vlastníkami príslušného pozemku cez ktorý ako jediný sa ako vlastníci rodinného domu môžu dostať k svojmu rodinnému domu, ďalej dostať z ich rodinného domu k verejnej komunikácii (hlavnej ceste) a naopak z hlavnej cesty k ich rodinnému domu. Prístup si nevedia zabezpečiť inak, preto sú nútení podať predmetnú žalobu o zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

2. Na uznesenie súdu sp.zn. 14C/47/2018-58 zo dňa 30.01.2019 vydané súdom podľa § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalovaná reagovala vyjadrením zo dňa 21.02.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 25.02.2019. Žalobu žalobcov žiadala zamietnuť ako nedôvodnú v celom rozsahu. Vo vyjadrení namietala, že žalobcovia sa môžu ku svojim nehnuteľnostiam dostať aj mimo jej pozemku tak, ako aj predošlí majitelia týchto nehnuteľností. Pozemok, ktorý vlastní, nie je ničím „založený“. Je vlastníčkou chalupy neďaleko pri lese, ku ktorej sa nemôže dostať osobným motorovým vozidlom a preto na spornom pozemku, tak ako to bolo doposiaľ, parkuje so svojim osobným motorovým vozidlom. Mieni si na tomto spornom pozemku vybudovať prístrešok pre osobné motorové vozidlo alebo umiestniť prenosnú garáž. V minulosti právni predchodcovia žalobcov chodili k predmetnému rodinnému domu cez susediaci pozemok s jej pozemkom (sporným pozemkom) a to cez pozemok CKN parc.č. XXXXX/X, ktorého vlastníčkou je Q.Í. U., na ktorom je tiež spevnená plocha. Čo sa týka autobusovej zastávky, zastávka autobusu sa do roku 2009 nachádzala na pozemku parc.č. CKN XXXX (XXXX/X). Na jej pozemok si následne Mesto Hriňová presunulo autobusovú zastávku bez jej vedomia. Žalobcovia sa v minulosti s ňou nekontaktovali ohľadne prechodu, ale jednali s ňou resp. aj s jej manželom len ohľadne súhlasu a podpisu na stavbu ich oplotenia. Keď zaparkovala svoje motorové vozidlo na svojom pozemku, tak žalobcovia volali políciu a podávali voči nej trestné oznámenie. Robili tak bez akéhokoľvek dôvodu. Do doby, kým žalobcovia nenadobudli rodinný dom a k rodinnému domu príslušné pozemky, bol vždy pokoj a susedia sa navzájom rešpektovali. Rozhodnutie, ktoré bolo vydané Mestom Hriňová a na ktoré poukazujú žalobcovia v žalobe je protiprávne. Protiprávne je aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým bolo potvrdené toto protiprávne rozhodnutie vydané Mestom Hriňová. Napriek týmto protiprávnym rozhodnutiam cez jej pozemok nikdy nebolo zriadené právo prechodu a ani nebolo zaznačené v katastri nehnuteľností. Pokiaľ žalobcovia v žalobe tvrdia, že aj iní majitelia nehnuteľností prechádzajú cez jej pozemok (sporný pozemok), toto tvrdenie sa nezakladá na pravde. Títo majú prístupovú cestu cez pozemok parc.č. CKN XXXXX/X, keď ide o majiteľov príslušných nehnuteľností Š. W., T. W., L. W. H. L. P.. Žalobcovia si oplotili svoj pozemok a rodinný dom tak, aby po ich pozemku nechodili iní ľudia a teraz prechod žiadajú cez jej pozemok. Ešte predtým, ako si žalobcovia mienili postaviť plot a oplotiť svoje nehnuteľnosti, tak sa s nimi ústne kontaktovala a upozornila ich, aby si najprv vyriešili prístupovú cestu k rodinnému domu a až následne si vybudovali oplotenie. Spevnená plocha, ktorá sa nachádza na pozemku parc.č. S. XXXXX/X vo vlastníctve Q. U., a časť ktorej oplotili a zlikvidovali žalobcovia im mohla doteraz, ako aj do budúcnosti slúžiť bez problémov ako prístupová cesta. Žaloba preto nie je dôvodná, keď nie je možné bez právnych dôvodov zasiahnuť

a obmedziť jej vlastnícke právo k pozemku, nakoľko žalobcovia majú prechod nielen cez jej pozemok. Zriadením vecného bremena by znemožnili užívanie jej ako vlastnícke sporného pozemku.

3. Na uznesenie súdu sp.zn. 14C/47/2018-71 zo dňa 07.03.2019, ktoré bolo vydané podľa § 167 ods. 3 CSP, žalobcovia reagovali vyjadrením zo dňa 26.03.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 26.03.2019. Vo vyjadrení namietali, že žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe sponchybňuje existenciu jediného prístupu cez jej pozemok k rodinnému domu, ktorý sa nachádza v ich vlastníctve, bez akéhokoľvek dôkazu a uvedenia ďalších dôvodov. Nimi navrhované zriadenie vecného bremena spočívajúce v práve cesty nezasahuje do práv žalovanej ako vlastníka pozemku nad obvyklú mieru, pričom je dbané, aby žalovaná ako vlastníčka sporného pozemku parc.č. CKN XXXXX/X (ďalej len „sporný pozemok“) bola obmedzená čo najmenej. Právo cesty neznamena, že z cesty k ich rodinnému domu sa stane verejná komunikácia, ktorú môže verejnosť používať bez obmedzenia. Navrhované zriadenie vecného bremena rešpektuje stav trvajúci desaťročia. Cesta je situovaná na okraji pozemku žalovanej resp. jej právnych predchodcov sa ako vlastníci rodinného domu môžu dostať bez obmedzení k rodinnému domu z verejnej komunikácie a od rodinného domu na verejnú komunikáciu. Sporná plocha bezprostredne susedí s verejnou komunikáciou, preto navrhované zriadenie vecného bremena rešpektuje tak hospodárnosť, ako i splnenie svojho hlavného účelu.

4. Na uznesenie súdu sp.zn. 14C/47/2018-78 zo dňa 11.04.2019, ktoré bolo vydané súdom podľa § 167 ods. 4 CSP, žalovaná reagovala vyjadrením zo dňa 29.04.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 02.05.2019. V tomto vyjadrení poukázala na to, že žalobcovia podľa geometrického plánu sa domáhajú práva prechodu cez jej pozemok v šírke 6 metrov, čo je plocha veľká aj pre nákladné motorové vozidlo a nie pre zriadenie práva prechodu. V doplňujúcom vyjadrení zo dňa 23.05.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 27.05.2019, teda po lehote uvedenej v uznesení sp.zn. 14C/47/2018-78 zo dňa 11.04.2019 žalovaná označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, keď navrhla vykonať ohliadku na mieste samom, navrhla v konaní vypočuť svedka Ľ. U. a tiež navrhla vykonať dôkaz dopytom na Mesto Hriňová „na základe čoho a bez akéhokoľvek povolenia na mojom pozemku bola vybudovaná spevnená plocha a to na mojej ornej pôde a taktiež zastávka pre autobusy“.

5. Na tento procesný návrh na dokazovanie žalobcovia reagovali podaním zo dňa 04.06.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 04.06.2019 tak, že rešpektujú žalovanou navrhovaný dôkaz ohliadky na mieste samom a výpoveďou svedka Ľ. U., avšak nevidia dôvod, prečo by mal súd zabezpečovať vyjadrenie Mesta Hriňová, ktoré podľa ich názoru priamo nesúvisí so sporom.

6. Na pojednávaní dňa 04.07.2019 do zápisnice o pojednávaní žalobcovia navrhli rozšírenie žaloby o alternatívny žalobný petit o zriadenie vecného bremena práva cesty in rem v prospech žalobcov ako vlastníkov stavby - rodinného domu nachádzajúceho sa v k.ú. V., vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na LV č. XXX pod súpisným číslom XXXX postaveného na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria spočívajúce v práve prechodu pešo a motorovými vozidlami vlastníkov stavby cez pozemok nachádzajúci sa v k.ú. Hriňová vedenom Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXXX pod CKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda vo vlastníctve žalovanej v rozsahu vyznačenom dielom č. 1 o výmere 37 m² geometrického plánu č. 31644341-82/2015 zo dňa 09.04.2015 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. 127/2015 dňa 15.04.2015 za jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena v celkovej výške 100,27 Eur, ktorú uhradia žalobcovia žalovanej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd na tomto istom pojednávaní rozšírenie žaloby o alternatívny petit pripustil podľa § 142 ods. 1 CSP, keď mal za to, že výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom na konanie i o rozšírenej žalobe o alternatívny petit.

7. Následne žalobcovia podaním zo dňa 21.08.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 22.08.2019 vzali žalobu v časti o alternatívny petit späť. Žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila v podaní zo dňa 16.09.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 17.09.2019.

8. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

12. Nakoľko žalobcovia vzali späť žalobu v časti o alternatívny petit, a nakoľko žalovaná so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasila, súd konanie v tejto časti zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP v spojení s § 146 ods. 1 CSP.

13. V podaní zo dňa 21.08.2019, ktoré bolo doručené súdu dňa 22.08.2019 žalobcovia súčasne podľa § 139 a nasl. CSP navrhli zmenu žalobného petitu tak, aby súd zriadil vecné bremeno práva cesty in rem v prospech žalobcov ako vlastníkov stavby rodinného domu nachádzajúceho sa na v k.ú. V., vedeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom na I. Č.. XXX pod súpisným číslom XXXX postaveného na pozemku KKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 414 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu bicyklom a motorovými vozidlami vlastníkov stavby cez pozemok nachádzajúci sa v k.ú. V. vedenom Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXXX pod KKN parc.č. XXXXX/X o celkovej výmere 982 m², druh pozemku orná pôda vo vlastníctve žalovanej v rozsahu vyznačenom dielom č. 1 o výmere 37 m² geometrického plánu č. 31644341-82/2015 zo dňa 09.04.2015 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. 127/2015 dňa 15.04.2015 za jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena v celkovej výške 100,27 Eur, ktorú sú povinní žalobcovia spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

14. O tomto procesnom návrhu súd rozhodol na pojednávaní dňa 19.05.2020, keď mu postupom podľa § 142 ods. 1 CSP vyhovel, pretože výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Ešte pred pripustením zmeny žaloby žalobcovia opravili procesný návrh na zmenu žaloby tak, že žiadali vychádzať z aktuálneho geometrického plánu, ktorým bola zameraná sporná plocha a ktorý predložili aktualizovaný na základe žiadosti súdu ako geometrický plán č. 31644341-52/2020 zo dňa 02.03.2020 vypracovaný GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644341, so sídlom Za Hronským mostom 3, 960 01 Zvolen úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. G1-103/2020 dňa 04.03.2020, ktorý je úplne totožný s pôvodným geometrickým plánom, z ktorého vychádzali pri podaní žaloby.

15. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

16. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné.

17. Podľa § 151 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

18. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

19. Podľa § 185 ods. 2 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou, iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, výpoveďami svedkov Q. U., T. P., L. U., ohliadkou na mieste samom, listinnými dôkazmi, keď zistil tento skutkový a právny stav:

21. Z výsluchu žalobcu A/ ako strany sporu súd zistil, že rodinný dom s príľahlými pozemkami kúpili s manželkou (so žalobkyňou B/) v roku 2013. Nehnutelnosti boli zakúpené od predchádzajúceho majiteľa P. L.. Rodinný dom od roku 2013 rekonštruujú, zatiaľ sa v ňom nedá bývať. S manželkou, teda so

žalobkyňou B/ bývajú na adrese P. XXXX, V. kde sú prihlásení i k trvalému pobytu. Tento rodinný dom, v ktorom bývajú sa nachádza pod horou. V roku 2015 vybudoval okolo rodinného domu s.č. XXXX a príľahých pozemkov oplotenie, keď ohľadne vybudovania oplotenia prebehlo riadne stavebné konanie v rámci ktorého žalovaná udelila súhlas s vybudovaním tohto oplotenia. Spory začali vtedy, keď postavil toto oplotenie, čo bolo v roku 2015. Vtedy žalovaná prišla za jeho manželkou a povedala jej, že sa musia dohodnúť na prejazde, na nejakom nájme za tento prejazd. On sa prisťahoval na P. v roku 1978, svokor tu mal drevenicu. U L. mal pôvodne postavenú garáž, približne pred 15 rokmi, ktorá tam už nestojí, pri veternej smršti bola zničená. Garáž u L. mal postavenú preto, lebo býva pod horou, od tohto miesta približne pol kilometra, pričom v zime sa nemôže dostať tam kde býva motorovým vozidlom. V garáži, ktorú mal postavenú u L. parkoval so svojim motorovým vozidlom. Parkoval s ním v tejto garáži každú zimu. Od L.W. z garáže svojim motorovým vozidlom vychádzal presne tak na príľahlú komunikáciu, ako i teraz. Inak sa nedalo. K rodinnému domu a k príľahlým pozemkom nie je možný iný prístup. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že sa k rodinnému domu a k príľahlým pozemkom chodievalo cez pozemok susedy Q. U., toto poprel. V minulosti tu bol naťahaný drôtový plot, ktorý zriadil manžel Q. U.. Vedľa jeho oplotenia, ktoré postavil v roku 2015 a susediacim pozemkom patriacim Q. U. je úzky chodník, ktorým sa chodievalo k hore. Týmto sa chodilo aj k ostatným domom, ktoré sú postavené ešte za jeho domom. Tento chodník ide po hranici jeho oplotenia a hranici pozemku Q. U.. Je široký asi 50 cm a predstavuje v teréne ušľapanú trávku. Tento chodník nadväzuje na spornú spevnenú plochu, ktorá nadväzuje na verejnú komunikáciu. Spevnenú plochu, ktorá je predmetom sporu využívajú všetci obyvatelia P.. V zime je táto plocha jedinou, kde sa dá otočiť motorovým vozidlom a kde sa dá s motorovým vozidlom zastať. V súvislosti so sporom oslovil aj Mesto Hriňová, konkrétne primátora. Tento ho informoval, že žalovaná si požiadala o nájom za spevnenú plochu od Mesta Hriňová 500,- Eur ročne, a to späťne za 15 rokov, čo činí čiastku 8.000,- Eur. Mesto Hriňová však nemôže platiť nájom za túto spevnenú plochu žalovanej, pretože nie je v územnom pláne. Predtým, než bola vybudovaná spevnená plocha, nachádzala sa tu len rúra v odvodňovacom kanáli, ktorá bola zasypaná a ktorou obyvatelia chodili ku svojim pozemkom. L. rodinný dom, ktorý kúpili s manželkou v roku 2013 postavili v roku 1957, a to na mieste, na ktorom dom stojí, lebo tam bol dobrý prístup. Kedy sporná spevnená plocha bola presne vybudovaná, k tomu sa nevedel vyjadriť, navrhol ohľadne tejto skutočnosti vypočuť svedka T. P., pretože jeho starý otec bol v minulosti v danej lokalite richtárom. V minulosti predchádzajúci vlastníci neboli rušení v prejazde cez túto spornú plochu. Spevnenú plochu užívajú s manželkou ako vlastníci rodinného domu s príľahlými pozemkami prakticky v celom rozsahu. Aj predchádzajúci vlastníci P. L. k svojmu rodinnému domu chodieval cez tento prechod. Bol to jediný človek, ktorý mal v danom mieste traktor. Šírka 3 m na prejazd týmto traktorom by bola málo, každý kto chce vojsť do brány si musí nadísť z hlavnej komunikácie zo šikma. Pri rekonštrukčných prácach domiešavač cez bránu, ktorú vybudoval ani nevošiel, musel prejsť cez vedľajší pozemok Q. U., pričom betón z domiešavača sa musel prenášať ponad oplotenie do jeho rodinného domu. Momentálne vlastní motorové vozidlo Nissan Qashqai, poľnohospodárske stroje nevlastní, vlastní ručné kosačky.

22. Ani z výsluchu žalovanej ako strany sporu súd zistil, že sporný pozemok nadobudla v roku 2014 spolu so sestrou dedením. Následne jej sestra svoju časť pozemku darovala. Sama je vlastníčkou chalupy v danej oblasti, ale na druhej strane, ako má žalobca dom, čo v ňom býva, pričom sa tiež sama nemôže ku svojej chalupe dostať. Rodičovský dom, ktorý sa nachádza vedľa rodinného domu, ktorý žalobca rekonštruuje, teda vedľa rodinného domu s.č. XXXX, ten patrí sestre. V danom spore čakala, že žalobca za ňou príde a že sa nejako dohodnú. Je pravdou, že v roku 2015 si však tento bez jej vedomia dal vyhotoviť geometrický plán na spornú plochu. Túto spornú plochu, ktorá je spevnená využíva aj ona, keď príde v zimných mesiacoch, parkuje tu so svojim motorovým vozidlom, keď ide skontrolovať chalupu čo má pri lese a kde sa tiež nemôže so svojim motorovým vozidlom dostať. Do budúca by si chcela na tomto spornom pozemku, teda na tejto spornej ploche postaviť plechovú garáž. Išlo by o garáž, ktorú by bolo možné kedykoľvek odstrániť, teda bez pevných základov. Tiež si podala žiadosť na Mesto Hriňová, aby sporná plocha bola zmenená na stavebný pozemok. Pokiaľ ide o sporný pozemok, na časti je táto spevnená plocha, zvyšok pozemku je lúka. Lúku sama nevyužíva, dala ju kosiť svojmu bratrancovi, ktorý ju má v prenájme. Od zastávky autobusu t.j. od spevnenej plochy naľavo sú všetko jej pozemky a pozemky bratranca Š. W., tiež sa tu nachádzajú pozemky jej matky, sestra tu má rodičovský dom. K rodičovskému domu, ktorý vlastní sestra vedie však iná cesta. V danej lokalite žila od svojho detstva, teraz však už 30 rokov žije a býva v L.. Čo si pamätá, spevnená plocha bola vybudovaná v 80-tych rokoch. Autobusová zastávka bola na tejto spornej spevnenej ploche vybudovaná až v roku 2009. Nie je pravdou, čo uviedol žalobca ohľadne jej stretnutia s jeho manželkou. S manželkou žalobcu sa síce stretli, keď išla k rodičovskému domu, ale bola to manželka žalobcu, ktorá jej povedala, že sa musia nejak

dohodnúť. Odvtedy neprebehla žiadna komunikácia. Až u svojho právneho zástupcu v roku 2018 sa dozvedela, že žalobca si dal urobiť geometrický plán na spornú plochu v roku 2015 a to bez jej vedomia.

23. Z výpovede svedkyne Q. U., ktorú v konaní navrhli vypočítať žalobcovia súd zistil, že vie, že je predmetom sporu spevnená plocha, ktorá sa nachádza pri autobusovej zastávke v V.. Vlastní pozemok, ktorý sa nachádza vedľa rodinného domu žalobcov. Ide o parcelu parc.č. XXXXX/X. Pozemok patrila pôvodne jej rodičom. Zdedila ho. Kedy ho zdedila, to presne nevedela uviesť. V súčasnosti jej pozemok predstavuje v teréne lúku, kosí sa. Predtým tam bola orná pôda. V minulosti pozemok bol oplotený. V súčasnosti nie je oplotený. Keď sa prechádzalo na ich pozemok, využíval sa prechod, teda spevnená plocha, ktorá je predmetom sporu a čo ide od hlavnej komunikácie ako prechod aj k ich pozemku. Pozná aj predchádzajúceho majiteľa rodinného domu, ktorý teraz vlastní žalobcovia. Bol to jej spolužiak. Tento rodinný dom postavili rodičia jej spolužiaka P. L.. Čo si pamätá, tak títo k tomuto rodinnému domu chodievali z cesty, cez túto zastavanú plochu, teda cez plochu, čo sa teraz súdi. Z cesty cez túto plochu prešli priamo k svojmu rodinnému domu. Vzadu mali garáž, traktor. Cez túto plochu chodili aj iní obyvatelia, a iní ľudia, čo tam mali okolité pozemky. Iná prístupová plocha tu nebola. Lúka, ktorá sa nachádza vedľa rodinného domu žalobcov a ktorej je vlastníčkou je teraz v prenájme. Spor ohľadne tejto plochy je odvtedy, ako tam bolo vybudované oplotenie. Doplnila, že táto plocha sa využívala napríklad aj vtedy, keď bol pohreb a ľudia prišli na pohreb, tak na tejto ploche odstavili motorové vozidlá, lebo pri neďalekom cintoríne nebolo kde zaparkovať motorové vozidlá tých ľudí, ktorí sa zúčastňovali na pohrebe. Predtým nevie o žiadnom spore ohľadne využívania tejto plochy. Tiež nemá vedomosť o žiadnej dohode ohľadne užívania tejto plochy, len vie, že bolo povolené, i keď nevie medzi kým sa to dohodlo, aby sa na tejto ploche otáčal školský autobus. Školský autobus sa otáčal na tejto ploche 50 rokov a približne odvtedy je tam aj táto spevnená plocha, ktorá sa ešte potom opravovala. Zastávka pre autobusy je však zriadená na tejto spornej ploche tak 5 alebo 6 rokov dozadu, ale školský autobus sa tam otáčal tak, ako uviedla. Cez túto plochu sa chodievalo nielen peši ale aj vozom, motorovým vozidlom, bolo to aj v šírke 6 metrov.

24. Z výpovede svedka T. P., ktorého v konaní navrhli vypočítať žalobcovia súd zistil, že má trvalé bydlisko P. Z., ale na P. vyrastal, a aj tu býva, lebo tu má chalupu, ako aj rodičovský dom. Miestne pomery pozná odmalička. Má tu v okolí i pozemky a tiež chodieval aj cez sporný pozemok, ktorý patril žalovanej. Všetci tam chodia. Z hlavnej cesty, kto odbočí, musí prejsť cez tento asfaltový pozemok. On cez tento pozemok tiež chodí kosiť, orať, vyhrňať sneh a to aj k rodinnému domu, ktorý patril žalovanej. Tento pozemok sa udržuje aj v zime. Na túto plochu v zime príde motorové vozidlo s chlebom, ľudia z okolia si chodia kupovať chleba do tohto motorového vozidla. Na tejto ploche sa všetci otáčajú s motorovými vozidlami. Tiež keď prídu ľudia na cintorín, tak motorové vozidlá odstavujú na tejto ploche. Poznal i majiteľov rodinného domu, ktorý teraz patril žalobcom. Od prístupovej cesty títo chodili cez tento sporný pozemok priamo do svojho rodinného domu. Vzadu mali garáž, traktor. Traktor v minulosti mali len títo. Tento pozemok, o ktorý sa súdi, pôvodne patrila jeho starému otcovi. Starý otec ho vymenil za pozemok otca žalovanej, aby mali prístupy k rodinným domom. Bolo dohodnuté, že prístup sa vyasfaltuje a že to bude prístup pre ľudí k rodinným domom. Tiež sa nemal autobus kde otáčať, preto sa otáčal len na tejto ploche. Spornú plochu asfaltoval ešte i otec žalovanej. Bol cestár. On sám bol vždy v tom, že je to obecné. Aj lesní robotníci, ktorí chodili pracovať do okolia, nastupovali do motorového vozidla na tejto spornej ploche. Túto spornú plochu aj on teraz využíva, chodí cez ňu. Chodieval cez ňu traktormi. Iný prístup nie je. Kedy sa sporná plocha vybuďovala, k tomu sa nevedel vyjadriť. Je tam však zriadená autobusová zastávka. Zriadená bola možno 6 alebo 8 rokov dozadu. Predtým bola umiestnená na inom mieste. Jemu samému pri prechode cez túto plochu nikto nebránil. Pokiaľ sa mal vyjadriť koľko potrebuje na vstup traktorom pokiaľ ide o šírku, závisí to od toho, čo traktor ťahá, či je to kosačka, alebo pluh, alebo brány. Najširšia je prevracačka na seno. Niektoré prevracačky na seno sa dajú zložiť, niektoré nie. Keď ide s traktorom s prevracačkou cez túto plochu, potrebuje šírku 4 metre. Spornú plochu využívajú všetci, čo majú v okolí pozemky. O týchto sporoch vie zhruba rok, dva dozadu. Svedok na žiadosť právneho zástupcu žalovanej na fotografii z tvaru miesta, ktorú predložil právny zástupca žalovanej (č.l. 107 spisu) vyznačil smer, ktorým chodieval z hlavnej komunikácie za účelom obrobienia spomínaných pozemkov a smer, kadiaľ chodievali od hlavnej komunikácie ku svojmu rodinnému domu pôvodní majitelia rodinného domu, ktorý kúpili v roku 2013 žalobcovia. Od žalovanej nemá súhlas, aby využíval tento prechod. Na otázku právneho zástupcu žalovanej, prečo tento prechod využíva, keďže od žalovanej nemá súhlas uviedol, že tu to tak nefunguje, keď niekto chce prejsť na svoje pozemky, musí prechádzať k nim aj cez susediace pozemky. Skoro každý takto musí prechádzať ku svojmu pozemku cez cudzí pozemok. Tu nikdy nebolo zriadené družstvo. To, že využíva prechod, nebolo nikdy namietané.

25. Z výpovede svedka L. U., ktorého v konaní navrhla vypočuť žalovaná súd zistil, že žalobcov pozná, chodievajú sem so žalovanou na chalupu. On pochádza z I. B. G., čo je obec vedľa P. Pozná preto tvar miesta. Vie kde sa manželkin pozemok nachádza, žalovaná je jeho manželkou. Čo vie, spevnená plocha je tu vybudovaná tých 30 rokov. Kto ju vybuodoval, k tomu sa vyjadriť nevedel. Je pravdou, že na tejto spevnenej ploche sa otáčalo motorové vozidlo, ktoré viezlo na práce lesných robotníkov. Boli tam tiež umiestnené v minulosti kontajnery. Žalobca A/ mal oproti tejto ploche v minulosti plechovú garáž. Rodinný dom pôvodne patril L.. L. však chodili k svojmu rodinnému domu po okraji pozemku Q. U.. Vtedy tam nebolo žiadne oplotenie. Spevnená plocha sa využívala len na otáčanie motorových vozidiel. Autobusová zastávka je tu umiestnená asi od roku 2009. L. motorové vozidlo nemali, takže mohli využívať pozemok Q.Í. U. asi v šírke 3 metre na prechod. Za rodinným domom žalobcov býva sused X., keď tento chodieval k svojmu domu cez svoj pozemok. V zime však chodieval aj popri plote žalobcov, teda po pozemku Q. U., či mu to táto povolila, k tomu sa nevedel vyjadriť. Spory začali odvtedy ako žalobcovia začali robiť oplotenie. Vtedy oni so žalovanou boli v tom, že si idú vyhotoviť prístup tadiaľ, kadiaľ chodili L.. Oni však garáž odtiahli, kontajnery dali premiestniť na iné miesto a spravili si prístupovú cestu k svojmu rodinnému domu 6 metrov. Následne prestali komunikovať. Keď s manželkou prišli na tvar miesta a zaparkovali svoje motorové vozidlo na spornú plochu, bola privolaná polícia, podali vo veci trestné oznámenie. S manželkou, teda so žalovanou využívajú tento pozemok. Parkujú so svojim motorovým vozidlom na tejto ploche. Zvyšnú časť pozemku má prenajatú samostatne hospodáriaci roľník L. Ž.. Využíva ju ako ornú pôdu, lúku, ktorú kosí. Na tieto práce využíva traktor, ktorým chodieval cez túto spornú plochu. Žalobcovia nech si kúpia pozemky od suseda X. a od ostatných a nech chodia tade. V katastri nehnuteľností pozemok manželky je vedený ako orná pôda. Na pozemku ide teda o čiernu stavbu. Kedykoľvek môžu túto čiernu stavbu, teda vyasfaltovanú spornú plochu z tohto pozemku odstrániť. Navrhol, aby Q. U., teda suseda žalobcov predala žalobcom pozemok v šírke 6 metrov, čím žalobcovia budú mať prístupovú cestu z komunikácie. Žalobcovia mohli osloviť jeho manželku ako aj pani U. a od každej si vyžiadať z pozemkov po 3 metre a mali by tak prístupovú cestu v šírke 6 metrov. Sporný pozemok s manželkou využívajú od roku 2013, teda odvtedy ako manželka zdedila pozemky a chalupu. Pozemok je orná pôda. V blízkosti bývali rodičia manželky, rodičovský dom je vzdialený od tejto plochy asi 300 metrov. Keď chodievali k manželkiným rodičom, parkovali vo dvore u rodičov. Na žiadosť súdu, právny zástupca žalovanej predložil opätovne fotografiu z tvaru miesta (č.l. 108 spisu), na ktorej svedok vyznačil smer, kadiaľ chodili pôvodní vlastníci rodinného domu ku svojmu rodinnému domu a prifaľným pozemkom.

26. Podľa výpisu z LV č. XXX zo dňa 28.12.2018 Úradu geodézie, kartografie a katastra SR žalobcovia sú výlučnými vlastníckmi v 1/1-ine v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľností a to rodinného domu súpisné číslo XXXX postaveného na parcele č. XXXXX/X a pozemkov parc.č. CKN XXXXX o výmere 2740 m2 trvalý trávny porast, parc.č. CKN XXXXX/X o výmere 1054 m2 trvalý trávny porast, parc. č. CKN XXXXX/X o výmere 778 m2 orná pôda, parc.č. CKN XXXXX/X o výmere 330 m2 záhrada a parc.č. CKN XXXXX/X o výmere 414 m2 zastavaná plocha a nádvorie k.ú. V., C. V., okres Detva, a to titulom kúpnych zmlúv č. V363/13 a č. V881/13.

27. Podľa výpisu z LV č. XXXX zo dňa 28.12.2018 Úradu geodézie, kartografie a katastra SR žalovaná je výlučnou vlastníčkou v 1/1-ine nehnuteľností - pozemkov parc.č. CKN XXXXX/X, o výmere 982 m2 orná pôda a parc.č. CKN XXXXX/X, o výmere 1836 m2 trvalý trávny porast k.ú. V.Á., C. V.á, okres Detva titulom dedenia č. 11D/70/2013, Dnot 190/2013, č. 17D/130/2006, Dnot 47/2006 a darovacej zmluvy č. V515/2014, keď dedením žalovaná nadobudla spoluvlastnícke podiely k pozemkom po 1-tine a darovacou zmluvou v 1-ici.

28. Z kópie z katastrálnej mapy dotknutého územia (zdroj portál Úradu geodézie, kartografie a katastra SR) a z ortofotosnímku s prekrytím mapy KN dotknutého územia (zdroj portál Úradu geodézie, kartografie a katastra SR), ktoré listiny na dôkaz v konaní predložili žalobcovia (č.l. 9-10 spisu) vyplýva, že geometrickým plánom zameraná sporná plocha sa nachádza na pozemku vo vlastníctve žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X, táto stavebne nadväzuje na hlavnú komunikáciu a bezprostredne susedí s pozemkami patriacimi žalobcom parc.č. S. XXXXX/X a parc.č. S. XXXXX/X, na ktorom je postavený rodinný dom žalobcov súpisné číslo XXXX W.Ú. V.. Pozemok parc.č. CKN XXXXX/X patriaci žalovanej ďalej bezprostredne susedí i s pozemkami žalobcov parc.č. CKN XXXXX/X H. XXXXX/X, za ktorými sa nachádza aj ďalší pozemok patriaci žalobcom parc.č. CKN XXXXX. Čelným pohľadom od hlavnej komunikácie k nehnuteľnostiam žalobcov vpravo od nich sa nachádza susediaci pozemok parc.č. CKN

XXXXX/X, ktorý bezprostredne susedí s pozemkami žalobcov parc.č. CKN XXXXX/X H. XXXXX/X, tento susedí i s vedľajším pozemkom patriacim žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X, tiež je príľahlým pozemkom k hlavnej komunikácii parc.č. CKN XXXXX/X. Pozemky patriace žalobcom parc.č. CKN XXXXX/X a parc.č. XXXXX/X nie sú príľahlými pozemkami k hlavnej komunikácii.

29. Žalobcovia na dôkaz, že na spornej ploche sa nachádza autobusová zastávka zriadená pred rokom 1960 predložili fotografie (č.l. 7 spisu) z ktorých nevyplýva, kedy fotografie boli zhotovené.

30. Žalobcovia pre účely zriadenia vecného bremena k pozemku žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X predložili geometrický plán ohľadne zamerania spornej plochy ako dielu č. 1 o výmere 37 m², keď geometrický plán bol vyhotovený dňa 09.04.2015 spoločnosťou GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644 341, so sídlom Za Hronským mostom 3, Zvolen pod č. 31644341-82/2015 a úradne overeného Okresným úradom Detva, katastrálnym odborom pod č. 127/2015 dňa 15.04.2015, ktorý bol aktualizovaný geometrickým plánom č. 31644341-52/2020 zo dňa 02.03.2020 vypracovaným tou istou spoločnosťou, úradne overeným Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod č. G1-103/2020 dňa 04.03.2020. Obidva geometrické plány zameriavajú spornú plochu totožne ako diel č. 1 o výmere 37 m² z pozemku parc.č. CKN XXXXX/X, W..Ú.. V..

31. Žalobcovia ďalej v konaní predložili znalecký posudok č. 80/2018 zo dňa 05.10.2018 vypracovaný znalkyňou Ing. Annou Bešinovou, Družstevná 2152/22, 960 01 Zvolen ohľadne stanovenia všeobecnej hodnoty vecného bremena ako obmedzenia vlastníckeho práva k časti pozemku parc.č. CKN XXXXX/X W..Ú.. V. a to pre účel zriadenia vecného bremena 1,84 Eur/m², keď znalkyňa je zapísaná v zozname znalcov, tmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR pre odbor stavebníctvo a odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností a odhad hodnoty stavebných prác.

32. Žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 26.04.2018 požiadala žalobcu A/ na doriešenie užívania spornej časti pozemku zmierčou cestou, keďže rozhodnutím Mesta Hriňová zo dňa 03.11.2014 č. A/2014/4852 jej bola uložená povinnosť strpieť prechod a prejazd cez tento pozemok v prospech žalobcov.

33. V liste zo dňa 11.06.2018, ktorý bol adresovaný vtedajšiemu právnemu zástupcovi žalobcov žalovaná oznámila, že so zriadením vecného bremena podľa geometrického plánu z roku 2015 ku svojmu pozemku nesúhlasí, pretože zriadené vecné bremeno by jej bránilo v užívaní tohto pozemku.

34. Žalobcovia v liste zo dňa 13.06.2018 prostredníctvom vtedajšieho svojho právneho zástupcu žalovanej na tento list zo dňa 11.06.2018 odpovedali tým, že žiadali prehodnotiť toto stanovisko žalovanej v záujme urovnania zbytočne napätých susedských vzťahov a opätovne navrhli uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena podľa geometrického plánu z roku 2015 za jednorazovú náhradu vo výške 2,71 Eur/m².

35. Žalovaná v liste zo dňa 25.06.2018 prostredníctvom právneho zástupcu žalobcom prostredníctvom ich vtedajšieho právneho zástupcu oznámila, že zotrúva na svojom vyjadrení zo dňa 11.06.2018 s tým, že žalobcovia majú aj inú prístupovú cestu ku svojim nehnuteľnostiam a to mimo jej pozemok.

36. Žalobcovia ďalej v konaní na preukázanie svojich tvrdení, že sporná časť pozemku vo vlastníctve žalovanej je i v súčasnosti užívaná viacerými vlastníkmi okolitých pozemkov, keď tiež slúži dopravcom a obsluhu verejnej komunikácie predložili fotodokumentáciu (č.l. 25-31 spisu), z ktorej nevyplýva dátum vyhotovenia.

37. Podľa rozhodnutia Mesta Hriňová č. A/2014/4852 zo dňa 03.11.2014 bola uložená povinnosť žalovanej strpieť priechod a prejazd žalobcu A/ cez pozemok CKN parc.č. XXXXX/X o výmere 982 m², orná pôda, zapísaný na LV č. XXXX, W..Ú.. V., ako aj povinnosť zdržať sa konania brániaceho žalobcovi A/ v priechode a prejazde cez tento pozemok, ktorý predstavuje spevnenú prístupovú cestu k nehnuteľnostiam vlastnícky patriacim žalobcom a zapísaným na LV č. XXX ako pozemok CKN parc.č. XXXXX/X o výmere 330 m² záhrady, stavba - rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na pozemku CKN parc.č. XXXXX/X o výmere 414 m², zastavaná plocha a to až do majetkovo-právneho vysporiadania prístupovej cesty. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že dňa 30.10.2014 bola doručená žiadosť o pomoc pri riešení prístupovej cesty od žalobcu A/, keď v tom čase prístup k

rodinnému domu bol znemožnený osadením tyče pred bránou. Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že v tom čase už existoval vybudovaný vjazd na pozemkoch CKN parc.č. XXXXX/X a CKN parc.č. XXXXX/X Z. S. N., ktorý sa využíva aj pre ďalšie nehnuteľnosti. Predmetné rozhodnutie žalovaná napadla odvolaním, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Tento rozsudkom sp.zn. 28Sp/9/2015-32 zo dňa 14.04.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.06.2015 napadnuté rozhodnutie Mesta Hriňová č. A/2014/4852 zo dňa 03.11.2014 potvrdil. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva, že cez spornú časť pozemku, ktorého vlastníčkou je navrhovateľka (v tomto konaní žalovaná) a to spevnenú plochu, prechádzali vlastníci okolitých pozemkov za účelom prechodu k svojim pozemkom a aj vlastníci domu súpisné číslo XXXX B. L..Č.. XXXXX/X a to tak na prechod, ako aj na prejazd k týmto nehnuteľnostiam. Na časti pozemku navrhovateľky (v tomto konaní žalovanej) je postavená spevnená plocha a táto bola využívaná ako verejný priestor, na ktorom boli umiestnené kontajnery na triedený odpad a približne od roku 1998 tam bol umiestnený kontajner aj na domový odpad. Ďalej bolo nesporné, že išlo o stavbu spevnenej plochy, ktorá bola vybudovaná práve pre účely prechodu ponad odvodňovací kanál a pre pojazdnú predajňu. Tiež bola vybudovaná aj pre otáčanie vozidiel, pričom medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že spevnená plocha sa na pozemku nachádzala od 60.-tych rokov minulého storočia. Výsluchom svedkov v konaní, tak ako uvádza odvolací súd bolo preukázané, že táto spevnená plocha slúžila aj na prechod a prejazd k domu ďalšieho účastníka. Navrhovateľka (v tomto konaní žalovaná) v snahe zabrániť prejazd cez predmetnú spevnenú plochu postavenú na svojom pozemku postavila zábranu a tým do pokojného stavu zasiahla. Práve pre takýto skutkový stav Mesto Hriňová vo svojom rozhodnutí aplikovalo § 5 Občianskeho zákonníka, čo bolo správne a navrhovateľke (v tomto konaní žalovanej) predbežne zakázalo tento pokojný stav narušovať.

38. Na žiadosť obidvoch sporových strán bola dňa 09.10.2019 na mieste samom vykonaná ohliadka. Z ohliadky bola vyhotovená fotodokumentácia (č.l. 180-186 spisu). Z vykonanej ohliadky bolo zistené, že prístup z hlavnej komunikácie k nehnuteľnostiam žalobcov, rodinnému domu a príslušným pozemkom, je napravo z hlavnej komunikácie od Mesta Hriňová a to cez spevnenú plochu. V teréne neboli vytyčené hranice spevnenej plochy podľa zamerania geometrickým plánom, ktorý predložili v konaní žalobcovia. Rodinný dom žalobcov a pozemok bol oplotený. Vstup k rodinnému domu bol cez bránu v oplotení, na ktorú nadväzovala bránka. Brána mala po premeraní šírku 335 cm, spolu s bránkou 450 cm. Vedľa oplotenia čelom k rodinnému domu vpravo sa nachádzala trávnatá plocha (susediaca plocha), ktorá vlastnícky má patriť susede Q. U.. Táto trávnatá plocha nebola v tomto čase oplotená. Bol na nej viditeľný znak koľají. Strany sporu zhodne uviedli, že cez túto trávnatú plochu (lúku) prechádza ku svojim nehnuteľnostiam a to rodinnému domu s pozemkom sused X.. Tento vlastní nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú za rodinným domom žalobcov. Vstup na túto trávnatú plochu susedy Q. U. bol tiež z hlavnej komunikácie čiastočne cez spevnenú plochu. Od rohu oplotenia až po roh brány po premeraní bola šírka 570 cm. Na trávinatej ploche patriacej susede Q. U. boli viditeľné koľaje, žalobca potvrdil, že sused X. prechádza ku svojim nehnuteľnostiam traktorom cez túto trávnatú plochu ku svojim nehnuteľnostiam, teda cez trávnatú plochu patriacu Q. U.. Na žiadosť súdu, keďže žalovaná v konaní tvrdila, že žalobcovia majú prístup ku svojim nehnuteľnostiam aj cez iný pozemok, než cez spornú plochu, aby tento prístup v teréne ukázala, táto ukázala na zadnú bránu v oplotení žalobcov, keď vstup k zadnej bráne v oplotení žalobcov bol však tiež cez spevnenú plochu z hlavnej komunikácie. Na ohliadke žalovaná žiadala, aby žalobcovia mali zabezpečený prístup ku svojmu rodinnému domu tak, že si odkúpi susediaci pozemok patriaci Q. U..

39. Žalovaná listom zo dňa 18.03.2019 adresovaným Mestu Hriňová požiadala o doplnenie a zmenu územného plánu ohľadne pozemku parc.č. CKN XXXXX/X, ktorý je v územnom pláne vedený ako trvalý trávny porast na navrhovaný stav „zastavaná plocha a garáž“. Listom zo dňa 29.04.2019 žalovaná požiadala Mesto Hriňová o písomné stanovisko v akom štádiu konania sa nachádza jej žiadosť. Ďalším listom zo dňa 06.05.2019 požiadala Mesto Hriňová o súhlas, aby si na tomto pozemku mohla umiestniť prenosnú garáž, ktorú potrebuje pre svoje motorové vozidlo. Poukázala tu na to, že stavba zastávky a stavba spevnenej plochy bola realizovaná v rozpore so zákonmi a povoleniami ako nelegálna stavba, keď požiadala, aby tieto stavby boli z jej pozemku odstránené a aby pozemok bol daný do pôvodného stavu ako „orná pôda“.

40. Mesto Hriňová v liste zo dňa 14.05.2019 číslo 721/2019/OVŽ-3841/2019MD oznámilo žalovanej, že žiadosti o zmenu a doplnenie územného plánu Mesta Hriňová - zmeny a doplnky č. 2 prijímalo Mesto Hriňová najneskôr do 31.12.2018. Vzhľadom na špecifickosť situácie a v snahe vyriešiť ju urobilo však výnimku a prijalo žiadosť žalovanej 5 mesiacov po termíne aj s tým vedomím, že riešenie jej

požiadavky môže predĺžiť celý proces schválenia zmien a doplnkov územného plánu. Potvrdilo, že pozemok parcelné číslo CKN XXXXX/X je vo vlastníctve žalovanej a že na ňom bola vybudovaná spevnená plocha a umiestnená zastávka. Stavby nevybudovalo Mesto Hriňová, ale je to pozostatok doby, keď sa takéto stavby umiestňovali podľa potreby obyvateľstva a často pri ich stavbe boli obyvatelia nápomocní formou brigád a nikto nevyžadoval na takéto stavby povolenie. Oprávnené však žalovanú hnevá, že keď chce na pozemku kde je už vybudovaná spevnená plocha aj zastávka autobusov, legálne umiestniť plechovú garáž, mesto to nepovolí. V zmysle stavebného zákona stavebný úrad nemôže povoliť novú stavbu v rozpore s územným plánom mesta. Preto v snahe výjsť v ústrety zmenou územného plánu bude zmenená funkcia časti pozemku parcelné číslo CKN XXXXX/X v k.ú. Hriňová tak, aby na ňom bolo možné umiestniť garáž.

41. Žalovaná na dôkaz, že žiadna cesta k rodinnému domu, ktorý nadobudli žalobcovia nebola predložila Územný plán Mesta Hriňová - zmeny a doplnky č. 2 návrh verejnej dopravy (č.l. 253-254 spisu), z ktorého vyplýva, že na spornej časti pozemku nie je vyznačená žiadna prístupová cesta.

42. Ďalej žalovaná v konaní predložila fotodokumentáciu (č.l. 255-256 spisu) zo dňa 13.12.2019, ktorou fotodokumentáciou žalovaná preukazovala tvrdenia, že keď sa konajú miestne pohreby, tak účastníci týchto parkujú so svojimi motorovými vozidlami na spornej ploche.

43. Podľa § 151o ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

44. Podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

45. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcov je voči žalovanej dôvodná. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Podľa § 151n ods. 2 Občianskeho zákonníka, vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa. Podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

46. V súdnej veci žalobcovia podali žalobu voči žalovanej podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorou sa domáhali zriadenia zákonného vecného bremena súdom. Zákon predpokladá možnosť vzniku vecného bremena zo zákona. Vlastník nehnuteľnosti musí mať pre výkon svojho vlastníckeho práva a užívania nehnuteľnosti predovšetkým k tejto prístup. V prípade, že nedôjde k dohode s vlastníkom príslušného pozemku, cez ktorý je možné prístup k stavbe zabezpečiť, môže sa domáhať zriadenia vecného bremena súdnou cestou. Je však potrebné zdôrazniť, že zriadenie vecného bremena rozhodnutím súdu na základe podanej žaloby vlastníka stavby predstavuje značný zásah do vlastníckeho práva vlastníka príslušného pozemku. Súd v každom prípade musí nevyhnutne skúmať splnenie všetkých hmotnoprávných podmienok uvedených v ustanovení § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súčasne nevyhnutne je povinný zväžiť pomer zriadeného vecného bremena a zásahu do vlastníckych práv vlastníka príslušného pozemku. Tento by mal byť obmedzený čo najmenej. Hmotnoprávne podmienky pre zriadenie vecného bremena vyplývajúce z ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka musia byť splnené kumulatívne. Žalobca musí byť výslovne vlastníkom stavby, ku ktorej chce zriadiť prístup, vlastníkom stavby nemôže byť súčasne vlastníkom príslušného pozemku. Pod pojmom „príslušný pozemok“ má zákon na mysli nielen bezprostredne príslušný pozemok, ale aj pozemok, cez ktorý sa vlastníkom stavby môže dostať k verejnej komunikácii (ceste), prípadne k pozemku, z ktorého sa môže dostať k verejnej komunikácii. Ďalšou hmotnoprávnou podmienkou pre zriadenie vecného bremena je skutočnosť, že prístup vlastníka k jeho stavbe nie je možné zabezpečiť inak. Vecné bremeno

súd nemôže zriadiť, ak ma vlastník stavby zabezpečený prístup inak, napríklad na základe zmluvy so susedom alebo na základe konkludentnej dohody so susedom o práve chodiť cez jeho pozemok, alebo ak môže na prístup využiť iné pozemky vo svojom vlastníctve (rozsudok NS ČR zo dňa 17.02.2006 sp.zn. 22Cdo/38/2005). Relevantným pre zriadenie vecného bremena zo zákona nie je ani zabezpečenie pohodlnejšieho alebo hospodárnejšieho prístupu vlastníka stavby alebo skutočnosť, že by pre realizáciu prístupu nemusel vykonávať stavebné úpravy.

47. Je vo veci nesporné a preukázané, že žalobcovia sú výlučnými vlastníkami v 1/1-ine v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov rodinného domu súpisné číslo XXXX postaveného na parc.č. S. XXXXX/X, L. L.Č.. S. XXXXX/4 a príslušných pozemkov parc.č. S. XXXXX, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, nachádzajúcich sa v k.ú. V., Obec Hriňová. Táto skutočnosť vyplýva z LV č. XXX k.ú. V. zo dňa 28.12.2018 Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Žalobcovia nie sú pôvodnými majiteľmi týchto nehnuteľností, ale ich nadobudli kúpou v roku 2013 od pôvodných vlastníkov L.. Títo rodinný dom nadobudli výstavbou. Uvedené bolo preukázané svedeckou výpoveďou Q. U., tiež rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 28Sp/9/2015-32 zo dňa 14.04.2015, ktorým bolo rozhodované o odvolaní žalovanej voči rozhodnutiu Mesta Hriňová č. A/2014/4852 zo dňa 03.11.2014, ktorým bola uložená povinnosť žalovanej strpieť príchod a prejazd žalobcov cez pozemok žalovanej parc.č. CKN 15019/1. Žalobcovia v konaní žiadali zriadiť zákonné vecné bremeno v podobe prístupu k uvedenému rodinnému domu, ktorý je v ich výlučnom vlastníctve v 1/1-ine pričom preukázali, že sú jeho vlastníkami v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

48. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou v 1/1-ine pozemkov parc.č. CKN XXXXX/X, orná pôda o výmere 982 m², parc.č. CKN XXXXX/X nachádzajúcich sa v k.ú. V., Obec V.. Táto skutočnosť vyplýva z LV č. XXXX W..Ú.. V. zo dňa 28.12.2018 Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Ani žalovaná nie je pôvodnou vlastníčkou týchto nehnuteľností, ale ich nadobudla dedením po svojich právnych predchodcoch v roku 2013 a darom od svojej sestry v roku 2014.

49. Rodinný dom súpisné číslo XXXX na parc.č. CKN XXXXX/X a príslušné pozemky žalobcov parc.č. CKN XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X H. XXXXX/X susedia s pozemkom žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X, ktoré skutočnosti vyplývajú z kópie katastrálnej mapy z dotknutého územia, z ortofotosnímku s prekrytím mapy KN z dotknutého územia, napokon i z geometrického plánu č. 31644341-52/2020 zo dňa 02.03.2020 vypracovaného GEODET spol. s r.o., IČO: 31 644 341, so sídlom Zvolen. Pozemky žalobcov parc.č. CKN XXXXX/X, XXXXX/X s rodinným domom číslo súpisné XXXX B. L.Č.. S. XXXXX/X bezprostredne susedia s parc.č. CKN XXXXX/X vo vlastníctve žalovanej, tak ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania vyššie uvedenými listinami. Tieto nie sú príslušnými pozemkami ku cestnej komunikácii II/526, od ktorej je prístup k rodinnému domu súpisné číslo XXXX vo vlastníctve žalobcov a od rodinného domu súpisné číslo XXXX vo vlastníctve žalobcov. Príslušným pozemkom ku cestnej komunikácii je pozemok žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X, na ktorom je vybudovaná spevnená plocha, cez ktorú je možný prístup k rodinnému domu žalobcov. Tieto skutočnosti vyplynuli i z ohliadky na mieste samom. Žalobcovia nie sú vlastníkami príslušného pozemku ku cestnej komunikácii, ktorá je verejnou komunikáciou. Týmto príslušným pozemkom je pozemok žalovanej parc.č. CKN XXXXX/X, na ktorom v minulosti, pred niekoľkými desaťročiami bola vybudovaná spevnená plocha, ktorá v minulosti bola využívaná tak na prechod, ako i na prejazd k rodinnému domu v súčasnosti patriacemu žalobcom. Táto spevnená plocha bola tiež využívaná ako verejný priestor, na ktorom parkovali motorové vozidlá vodiace lesných robotníkov, pojazdná predajňa potravín, ktorá zásobovala obyvateľov z okolia, ďalej otáčali sa na nej autobusy, neskôr, niekedy v roku 1998 tu boli umiestnené kontajnery na odpad a vybudovaná niekedy pred 5 až 8 rokmi autobusová zastávka. Tieto skutočnosti vyplynuli z výpovedi svedkov Q. U., T. P. a z rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 28Sp/9/2015 zo dňa 14.04.2015. Spevnená plocha na pozemku žalovanej bola vybudovaná tiež na účely prechodu ponad odvodňovací kanál a bola v minulosti a tiež v súčasnosti využívaná ako vhodný prístup z príslušnej cestnej komunikácie nielen vlastníkami rodinného domu číslo súpisné XXXX k tomuto rodinnému domu, ale aj vlastníkami ďalších pozemkov a usadlostí v okolí. Tieto skutočnosti potvrdil svedok T. P., ktorému starého otcovi pôvodne patrilo sporný pozemok. Táto skutočnosť tiež vyplýva už zo spomínaného rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 28Sp/9/2015. Z dôvodov tohto rozsudku ďalej vyplýva, že predchádzajúci majitelia rodinného domu P. L. H. W. L., ktorí boli v konaní pred krajským súdom vypočutí, považovali spevnenú plochu za súčasť cesty a za miesto, kde mali všetci ostatní majitelia pozemkov prístup ku svojim nehnuteľnostiam. Na vjazd do rodinného domu využívali časť spevnenej plochy sporného pozemku tak, že chodili pravým okrajom spevnenej plochy. Stavbu spevnenej plochy nevybudovalo Mesto Hriňová, ale ide o pozostatok

doby, keď takéto stavby sa umiestňovali podľa potrieb miestneho obyvateľstva, ktoré sa často na stavbe zúčastňovalo vo forme brigád (svojpomoc). Uvedené vyplýva z listu Mesta Hriňová zo dňa 14.05.2019.

50. Potom pokiaľ žalovaná v konaní tvrdila, že právni predchodcovia žalobcov v minulosti využívali ku svojmu rodinnému domu iný prístup, a to cez pozemok parc.č. CKN XXXXX/X patriaci svedkyňi Q. U. a že žalobcovia majú cez tento pozemok iný prístup ku svojmu rodinnému domu, toto tvrdenie v konaní nebolo preukázané. Pozemok parc.č. CKN XXXXX/X je síce tiež príľahlým pozemkom k cestnej komunikácii (že vlastnícky patrí Q. U. nebolo v konaní sporné, i keď vlastníctvo nebolo preukázané výpisom z LV) a z časti je susediacim pozemkom k pozemkom žalobcov parc.č. CKN XXXXX/X, XXXXX/X a k rodinnému domu na parc.č. CKN XXXXX/X, ako i z časti susediacim pozemkom k parc.č. CKN XXXXX/X, ktorý patrí žalovanej, čo vyplýva z kópie katastrálnej mapy z dotknutého územia, z ortofotosnímkou s prekrytím mapy KN dotknutého územia, a napokon i z predloženého geometrického plánu, ale spevnená sporná plocha sa nachádza podľa zamerania geometrickým plánom predloženým v konaní na pozemku žalovanej. Ohliadkou na mieste samom bolo zistené, že spevnená plocha na pozemku žalovanej je jediným možným prístupom k rodinnému domu žalobcov z príľahlej cestnej komunikácie. Žalovaná v konaní nepredložila žiadne dôkazy, na preukázanie svojho tvrdenia, že spevnená plocha sa nachádza aj na pozemku Q. U. v takom rozsahu, aby cez ňu bol možný prístup k rodinnému domu žalobcov. Keby tomu aj tak bolo, čo v konaní preukázané nebolo, lebo len geometrický plán by mohol potvrdiť alebo vyvrátiť túto žalovanou tvrdenú okolnosť, neznamenalo by to, že by tým bolo i preukázané, že ide o iný prístup k rodinnému domu žalobcov. Žalobcovia so súhlasom žalovanej vybudovali oplotenie rodinného domu a príľahlých pozemkov, ktoré bolo schválené v stavebnom konaní, čo žalovaná nepoprela, pričom ku geometrickému zameraniu prístupu spevnenej plochy pre zriadenie vecného bremena došlo síce bez súhlasu žalovanej, ale v roku 2015 po vybudovaní oplotenia, brány a bránky žalobcami vzhľadom na ich umiestnenie v teréne. Žalovaná tak nepreukázala, a to ani svedeckou výpoveďou svedka L. U., ani ohliadkou na mieste samom, že žalobcovia majú iný zabezpečený prístup k rodinnému domu, než cez spevnenú plochu na pozemku žalovanej. Tiež treba mať na zreteli, že žalobcovia sa v konaní nedomáhali určenia, že nadobudli právo prechodu a prejazdu cez spevnenú spornú plochu výkonom tohto práva (vydržaním), teda v zásade nie je právne významné pre rozhodnutie o žalobe žalobcov v tejto veci zisťovanie kde pôvodní majitelia prechádzali k rodinnému domu, ale je právne významné, či cez pozemok žalovanej, resp. časť pozemku žalovanej, ktorá predstavuje v teréne spevnenú plochu, majú žalobcovia jediný prístup z cestnej komunikácie ku svojmu rodinnému domu. Preto žalobcovia v konaní nemuseli preukazovať ani právny záujem na žalobe podľa § 137 CSP, pretože sa nedomáhali určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním (§ 134 Občianskeho zákonníka), ako sa mylne domnievala žalovaná, keď namietala, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na žalobe.

51. Ako súd už dôvodí, žalovaná tak nepreukázala, že za existujúcich podmienok je možné zabezpečiť k rodinnému domu žalobcov z cestnej komunikácie prístup inak, nepredložila o tejto tvrdennej okolnosti žiadne relevantné dôkazy, a tieto skutočnosti nepotvrdila ani ohliadka na mieste samom. Z fotodokumentácie z ohliadky zo dňa 09.10.2019 (č.l. 180-186) jednoznačne vyplýva, že žalobcovia majú z cestnej komunikácie prístup k rodinnému domu jedine cez zameranú geometrickým plánom spornú spevnenú plochu. Z pohľadu od cestnej komunikácie na rodinný dom žalobcov (fotodokumentácia z ohliadky č.l. 180) vpravo vedľa oplotenia sa nachádza síce pozemok, ktorý má vlastnícky patriť susede Q. U., ale porovnaním s fotodokumentáciou z tvaru miesta (č.l. 107-108) predloženou žalovanou nemožno uzavrieť, že by žalobcovia mali zabezpečený prístup ku svojmu rodinnému domu popri svojom oplotení vpravo cez pozemok Q. U. nadväzujúci tiež na cestnú komunikáciu. V teréne na mieste samom pri ohliadke dňa 09.10.2019 síce boli viditeľné popri oplotení žalobcov koľajové stopy po motorovom vozidle, ale strany zhodne pri ohliadke potvrdili, že tento prechod využíva vlastník nehnuteľností (rodinnej usadlosti), ktorá sa nachádza za rodinným domom žalobcov, pričom v teréne nebolo preukázané, že by tento tiež nevyužíval spevnenú spornú plochu na prejazd ku svojim nehnuteľnostiam. Ako jediný vhodný a možný prístup k rodinnému domu z cestnej komunikácie a to vzhľadom na vybudované oplotenie, je cez spevnenú plochu na pozemku žalovanej. Žalovaná nepreukázala, že žalobcovia tak majú zabezpečený prístup k rodinnému domu inak, zmluvne, alebo konkludentne cez pozemok Q. U.. Táto ako svedkyňa nepotvrdila prístup cez jej pozemok k rodinnému domu žalobcov, napokon z jej výpovede vyplynulo, že aj jej právni predchodcovia na prístup ku pozemku parc.č. CKN XXXXX/X využívali spevnenú plochu na pozemku žalovanej. Spevnená plocha prikryla odvodňovací kanál vedúci popri cestnej komunikácii, aby bol možný prechod a prejazd na okolité pozemky a k okolitým rodinným domom, teda aj na pozemky pôvodných majiteľov rodinného domu, ktorý v súčasnosti patrí žalobcom a k tomuto rodinnému domu tak, ako vypovedal svedok T. P..

52. V konaní ďalej bolo nesporné, že spevnená plocha bola vybudovaná bez príslušného povolenia na časti pozemku žalovanej, ktorý je v KN vedený ako orná pôda. Tiež bolo nesporné, že je tu zriadená zastávka pre autobusy bez súhlasu žalovanej. Teda pokiaľ žalovaná navrhla vykonať dôkaz dopytom na Mesto Hriňová „na základe čoho a bez akéhokoľvek povolenia“ na jej pozemku bola vybudovaná spevnená plocha a tiež zastávka pre autobusy, tento dôkaz súd nevykonával, pretože takéto zistenie, ak by bolo doložené, má právny význam len vo vzťahu k žiadosti žalovanej na Mesto Hriňová o odstránenie tejto spevnenej plochy a zastávky pre autobusy, nie vo vzťahu k zriadeniu zákonného vecného bremena v prospech vlastníkov rodinného domu súpisné číslo XXXX ako jediného možného prístupu z cestnej komunikácie cez pozemok žalovanej k tomuto rodinnému domu. Tento prístup je jedine možný bez ohľadu na to, či v teréne tento predstavuje spevnenú plochu, alebo nespevnenú plochu. Že žalobcovia v súčasnosti v rodinnom dome nebyvajú, tiež nemá vplyv na zriadenie zákonného vecného bremena. Podstatné a zásadné je, že sú vlastníkami rodinného domu a že sú splnené aj ostatné hmotnoprávne podmienky pre zriadenie zákonného vecného bremena. Napokon z listu Mesta Hriňová zo dňa 14.05.2019, ktorý predložila žalovaná vyplýva, za akých okolností, na aký účel bola zriadená spevnená plocha.

53. Podporne, ak by žalobcovia mali iný prístup k rodinnému domu z cestnej komunikácie, nebola by uložená povinnosť žalovanej rozhodnutím Mesta Hriňová č. A/2014/4852 zo dňa 03.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 28Sp/9/2015 zo dňa 14.04.2015 strieť povinnosť prechodu a prejazdu cez pozemok parc.č. CKN XXXXX/X, ktorý predstavuje spevnenú prístupovú plochu k rodinnému domu žalobcov, žalobcami.

54. Žalovaná v konaní namietala aj tú skutočnosť, že žalobcovia požadujú zriadiť vecné bremeno nie v nevyhnutnom rozsahu. Žalobcovia na zriadenie zákonného vecného bremena predložili geometrický plán o zameraní tejto ťarchy tvrdiac, že ide o jej nevyhnutný rozsah. Geometrický plán zameriava vecné bremeno ako diel č. 1 o výmere 37 m² z pozemku parc.č. CKN XXXXX/X, orná pôda o výmere 982 m². Žalovaná tento rozsah namietala. Mala za to, že pre zriadenie vecného bremena postačuje „šírka 3 m“ a nie „šírka 5 m“ ako vecné bremeno zameriava geometrický plán. Tiež žiadala, aby vecné bremeno bolo prípadne v rozsahu „šírky 3 m“ zriadené na jej pozemku a v rovnakej šírke na pozemku Q. U..

55. Pokiaľ žalovaná namietala, že geometrický plán nezameriava vecné bremeno v nevyhnutnom rozsahu, pričom poukazovala v tomto ohľade na výpoveď svedka T. P.H., súd nemohol zamietnuť žalobu žalobcov z tohto dôvodu, pretože o neprimeranosti rozsahu vecného bremena nepostačuje na preukázanie tohto tvrdenia výpoveď svedka T. P.. Takýmto dôkazom by mohol byť len znalecký posudok, ktorý by posúdil možnosť rozsahu vecného bremena, ktorý by zaťažoval vlastníka príslušného pozemku najmenej a zároveň zabezpečoval vlastníkom stavby prístup k stavbe v nevyhnutnom rozsahu (rozsudok NS ČR 22Cdo/1075/2006). Žalovaná však takýto dôkaz nepredložila, ani nenavrhla na vykonanie, pričom súd vykonáva podľa úvahy dôkazy, ktoré navrhnu v sporovom konaní strany. Žalovaná tak nepreukázala svoje tvrdenia, že žalobcovia požadujú zriadenie vecného bremena v neprimeranom rozsahu. Nevyvrátila hodnoverným dôkazom tvrdenia žalobcov, že geometrickým plánom je zameraná sporná plocha v nevyhnutnom rozsahu.

56. K ďalšej námietke žalovanej, že pozemok, ktorý vlastní, nie je cestou zapísanou v územnom pláne Mesta Hriňová súd dodáva, že toto tvrdenie žalovanej je pravdivé, a protistranou nerozporované, avšak tento pozemok možno uznať za verejnú cestu, pretože bol konkludentným konaním jej právnych predchodcov ako vlastníkov poznateľným spôsobom určený na všeobecné využívanie a toto užívanie slúžilo na trvalé uspokojenie nutnej komunikačnej potreby (rozsudok NS ČR 22Cdo/2505/2008 zo dňa 14.09.2010). Právni predchodcovia žalovanej rešpektovali dlhodobý stav, niekedy od 60.-tych rokov minulého storočia, že spevnená plocha pozemku bola využívaná na parkovanie motorových vozidiel za účelom nástupu lesných robotníkov, na prístup z cestnej komunikácie II/526 k nehnuteľnostiam obyvateľov danej oblasti (mimo iných i pôvodných majiteľov rodinného domu číslo súpisné XXXX), ďalej na umiestnenie pojazdnej predajne potravín, neskôr na otáčanie motorových vozidiel a umiestnenie autobusovej zastávky. V minulosti, niekedy v 90.-tych rokoch tu boli umiestnené i kontajnery na komunálny odpad. Užívanie tejto spevnenej plochy potom slúžilo s vedomím vlastníkov na jej všeobecné užívanie obyvateľmi danej lokality. Spory začali až v roku 2015, ako to vyplývalo z vykonaného dokazovania a to potom, čo žalobcovia si zriadili okolo svojich nehnuteľností oplotenie.

57. Pokiaľ žalovaná ďalej namietala, že na spevnenej ploche (spornej časti pozemku) mieni parkovať so svojim motorovým vozidlom a umiestniť si tu prenosnú garáž, prípadne vybudovať si tu prístrešok pre motorové vozidlo, žalobkyňa tak môže postupovať, ale pri rešpektovaní zriadeného zákonného práva vecného bremena, na ktorého zriadenie sú splnené hmotnoprávne podmienky, keď práve zákonným vecným bremenom bude obmedzená v užívaní tejto časti svojho pozemku nie v neprimeranom rozsahu. Navyše v konaní na druhej strane tvrdila, že požiadala Mesto Hriňová o odstránenie tejto spevnenej plochy. Uvedené platí i vo vzťahu k žiadosti žalovanej, ktorú podala na Mesto Hriňová o povolenie umiestnenia prenosnej garáže na jej pozemku. Ak pozemok žalovanej bude určený územným plánom Mesta Hriňová na zastavanie (zatiaľ tomu tak nie je), bude nevyhnutné rešpektovať pri povolení stavby garáže žalovanej na tomto pozemku zriadené zákonné vecné bremeno. Súd v čase rozhodovania o žalobe vychádza zo skutkového stavu, aký je v čase vydania súdneho rozhodnutia. Preto súd nevykonal ani dôkaz navrhnutý na poslednom pojednávaní žalovanou, aby súd vykonal dopyt na Mesto Hriňová, aby sa vyjadrilo k zriadeniu vecného bremena na pozemku žalovanej. Takýto dôkaz je nadbytočný a neslúžiaci potrebe súdneho konania, keďže o zriadení zákonného vecného bremena rozhoduje len súd, ale len súdu patrí vyhodnotiť, či sú splnené hmotnoprávne podmienky pre jeho zriadenie. Súd nie je pri svojom rozhodovaní viazaný prípadným stanoviskom Mesta Hriňová.

58. Vecné bremeno spočívajúce v práve cesty zahŕňa tak právo prechodu, ako aj prejazd. V danom prípade je to právo prechodu pešo, právo prejazdu bicyklom a motorovým vozidlom, čo je obsahovým vymedzením vecného bremena, ktoré je v súlade s faktickým užívaním rodinného domu a judikátov súdov (rozsudok NS ČR 22Cdo/2667/2004 zo dňa 23.06.2005).

59. Vecné bremeno v zmysle § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka možno zriadiť len za náhradu.

60. Na preukázanie výšky tejto náhrady žalobcovia predložili znalecký posudok Ing. Anny Bešinovej č. 80/2018 zo dňa 05.10.2018, ktorý vyčísluje všeobecnú hodnotu vecného bremena na sumu 1,84 Eur/m². Napriek uvedenému žalobcovia navrhli vychádzať pri určení výšky náhrady za zriadenie vecného bremena z všeobecnej hodnoty vecného bremena 2,71 Eur/m², tak ako to uviedli vo svojom liste pre žalovanú zo dňa 13.06.2018. Žalovaná takto žalobcami stanovenú všeobecnú hodnotu vecného bremena nerozporovala. Preto súd si osvojil túto hodnotu a vychádzal z tejto všeobecnej hodnoty vecného bremena pri určení náhrady za jeho zriadenie. Pri výmere 37 m² je táto náhrada 100,27 Eur (37 m² x 2,71 Eur/m²). Túto sumu sú žalobcovia povinní spoločne a nerozdielne podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka zaplatiť žalovanej za zriadenie vecného bremena.

61. Z uvedených skutkových a právnych dôvodov súd žalobe žalobcov o zriadenie vecného bremena vyhovel.

62. Geometrický plán o zameraní vecného bremena je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

63. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Žalobcovia boli síce v časti žaloby o zriadenie zákonného vecného bremena úspešní (§ 255 ods. 1 CSP), ale nebolo možné opomenúť pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, že žalobcovia počas konania rozšírili žalobu o ďalší žalobný petit, v ktorej časti následne vzali žalobu späť. V tejto časti nesú preto procesný zákonný dôsledok, že konanie muselo byť v tejto časti zastavené. V tejto časti nesú preto zodpovednosť i za trovy konania (§ 256 ods. 1 CSP), v ktorej časti má nárok na ich náhradu žalovaná. Preto súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

64. Vzhľadom na rozhodnutie o nároku na trovy konania po právoplatnosti tohto rozsudku súd nebude vydávať v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatné uznesenie o výške trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).